

Menisküs Yırtıklarının Tanısında Çift Kontrast Artrografinin Önemi

Uz. Dr. Nafiz BİLSEL *
Dr. Işık AKGÜN *
Dr. Tuncay CENTEL *

Ö Z E T

1983 yılı başından 1984 yılı Eylül ayı sonuna kadar şüpheli meniskopatı bulgusu olan 108 hastaya çift kontrast artrografi yapılmıştır. Artrografik inceleme sonunda 98 olguda meniskopatı tespit edilmiş, ameliyat edilen 48 olgudan 45'inde menisküsler yırtık bulunmuştur. Artrografik inceleme ameliyat sonu bulgularla karşılaştırıldığında doğruluk oranı % 93 olarak bulunmuştur.

G İ R İ Ş :

Gelişen teknoloji ve bu teknolojinin tıpta uygulanması tanının daha doğru ve daha kısa sürede konulmasına olanak sağlamaktadır. Menisküs lezyonlarının tanısında da klinik muayeneye yardımcı olarak kullanılan iki dir. Bilindiği gibi menisküs yaralanmalarında klinik tanı bulgular çok bariz olduğu zaman kesinlik kazanabilir. Tecrübeli diz cerrahları dahi yalnız klinik muayene ile % 70-80 arasında doğru sonuç bildirmektedirler. (6, 7, 8).

Diz yaralanmalarının tanısında kullanılan en gelişmiş teşhis vasıtalarının başında şüphesiz ki artroskopik muayene gelmektedir. Ancak artroskopinin genel anestezi altında yapılabilmesi ve muayene süresinin uzunluğu gözönüne alındığında ameliyathane yükü çok

(*) Cerrahpaşa Tıp Fak. Ortopedi Kliniği.

ağır olan yurdumuz hastanelerinde uygulanması oldukça gctr. Artroskopik muayenenin yanında artrografik muayene, kullanılabilirlik yönünden, menisküs yaralanmalarının tanısında hasta sayısı cok fazla olan kliniklerimizde belli bir stnlge sahiptir.

Diz artrografisi ilk Wendorff ve Robinson tarafından 1905 yılında yapılmıştır (3). Yurdumuzda ise bu konuda ilk yayının 1959 yılında yapıldığını saptadık (1). Artrografinin teşhis yönünden klinik muayeneye üstünlüklerini de şöylece sırayabiliriz. (7)

- 1 — Gereksiz ameliyatı önler.
- 2 — apraz bağ yırtıkları % 50'ye yakın bir doğrulukla tespit edilebilir.
- 3 — % 90-95 oranında bir doğrulukla
- 4 — Aynı dizde her iki menisküsün yırtığı birden tespit edilebilir.
- 5 — Menisektomi esnasında çıkarılamamış arka boynuz kalıntısı
- 6 — Teşhiste gecikmeyi önler.
- 7 — Diskoid meniskslerde tama yakın sağlar.
- 8 — Diz içi diğer patolojik bozuklukları gösterir (Baker kisti gibi.)

MATERYAL ve METOD :

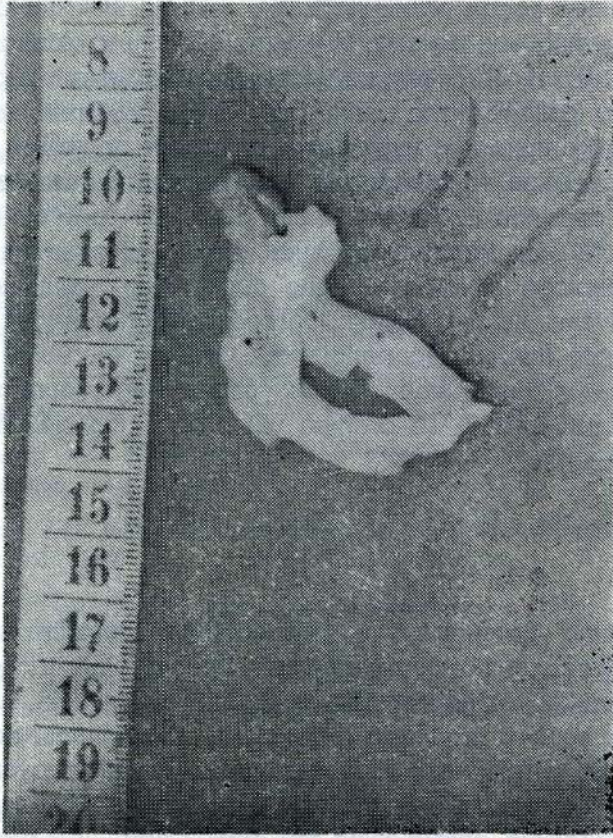
Kliniğimizde 1983 yılı başından 1984 yılı Eylül ayı sonuna kadar diz şikyetleri ile müracaat eden ve klinik muayenede şüpheli meniskopati bulguları tespit edilen 108 hastaya İstanbul Tıp Fakültesi Radyoloji Bölümünde ift kontrast artrografi yaptırıldı. Hastaların 89'u erkek 19'u kadın olup en genç hastamız 17, en yaşlı hastamız 49 yaşındadır. Yaş ortalaması 28.2 olarak tetkik sonunda 98 olguda meniskopati bulunduğu bildirilmiştir. Ameliyat edebildiğimiz 48 olgudan 45'inde yırtık tespit edilmiştir. Doğruluk oranımız % 93'tür. Klinik muayene ile yırtık kararı verdiğimiz 12 olgudan nde menisküsler tamamen normal, 9'unda ise yırtık olarak bulunmuştur. Olgularımıza ait geniş bilgi tablo 1'de gösteril-

miştir. Resim 1 ve 2'de ise tipik bir kova sapı iç menisküs yırtığını artrografik ve çıkarıldıktan sonraki görünümü takdim edilmiştir.

TABLO 1

Artrografi yapılan hasta sayısı	108		
Radyolojik olarak meniskopati bulunan hasta sayısı	98	%	90.7
Ameliyat edilen olgu sayısı	48	%	48
Meniskopati tespit edilen olgu	45	%	93
İç menisküs yırtığı	33	%	73
Dış menisküs yırtığı	11	%	22.9
Diskoid menisküs	1	%	2.17
Artrografi yapılmadan ameliyat edilen olgu sayısı.	12		
Meniskopati tesit edilen	9	%	75

TARTIŞMA :

Kliniğimiz arşivinde yapılan taramada 1969-1982 yılları arasında 69 olguya menisektomi yapıldığı tespit edilmiştir. Kayıtlar tam olarak tutulmadığından bu olgulara ait yeterli bilgi veremedik. Kliniğimizde şüpheli olgularda diz artrografisi kullanmaya başladığımız 1983 yılı başından itibaren geçen 21 aylık sürede bu sayı 48 idi. Kliniğimizde yatak sayısı ve ameliyathane kullanımı açısından bu iki sürede manalı bir değişme olmamasına rağmen menisektomie ameliyatlarında büyük bir artış gözlenmektedir.

Yine bu 21 aylık süre içinde klinik muayene ile teşhis koyup ameliyat ettiğimiz 12 olgudan 3'ünde menisküsler normal bulunmuştur.

İreland ve Trickey özellikle klinik olarak arka boynuz yırtığından şüphe ed

nılması halinde başarı oranının % 98'e çıktığını belirtmektedirler (5). Artroskopik muayene de arka boynuzun görülmesi oldukça güç olup artrografik olarak arka boynuz iyi bir çalışma ile rahatça dileyebilir. Bu çalışmamızda kullandığımız çift kontrast tekniği bazı yazarlara göre menisküs yırtıklarının teşhisinde en yeterli metod olarak gösterilmesine rağmen diğer bazı araştırmalarda tek kontrast tekniği ile arasında teşhis açısından fazla bir fark olmadığı ifade edilmiştir (11). Bu noktayı gözönüne alarak kullanılacak grafi tekniğinin radyoloğa bırakılması daha klinik muayene ile artrografiye beraber değerlendirmek açısından ortopedistinde filmleri değerlendirmede belli bir tecrübesi olması gerekir. Literatür taramasında birçok yazarın doğru sonuç açısından bizim elde ettiğimiz % 93 oranına yakın sonuçlar aldığını tespit ettik (2, 4, 7, 9, 10).

SONUÇ

Yaptığımız araştırmaya ve incelediğimiz literatüre dayanarak menisküs yaralanmalarında artrografik tanının klinik tanıya göre bariz bir üstünlüğü olduğu açıktır. Basit ve çok az riskli bu muayene metodunun şüpheli olgularda rutin olarak kullanılması doğru teşhis oranını % 95'in üzerine çıkarmaktadır. Bu yararlı muayene metodunun büyük hastanelerimizin radyoloji kliniklerinde bile yapılmaması kullanım sahasının daralmasına yol açmaktadır. Bu araştırma için gerekli artrografik tetkikleri İstanbul Tıp Fakültesi Radyoloji Bölümünde yaptırmamızda bunun bir işaretidir. Ortopedistlerimizden gelecek artrografi isteklerinin radyologlarımızı bu tip muayene metodlarını öğrenmeye ve tatbik etmeye iteceğini ummak isteriz.

S U M M A R Y

THE IMPORTANCE

MENISCAL TEARS

In our clinic, double contrast knee arthrography were performed in 108 patients who have suspected meniscal pathology, in between January 1983 and September 1984.

After examination of the arthrograms, 98 torn meniscus were detected in 108 knees, 48 of them were operated and 45 torn meniscus were found in 48 knees. Our accuracy is 93 % with arthrography.

K A Y N A K L A R

- 1 — Çamlı. N.: Menisküs lezyonlarında diz arthrografisi. İst. Mecmuası 22 358-65 1959.
- 2 — Edgrew. N., Heikel - Laurent. U., Riska. E.B.: Arthrography of the knee in the diagnosis of torn semilunar cartilage. Acta Orthop. 235-246, 1967
- 3 — Freiburger, R.H., Kaye, J.J.: Arthrography. New York 1979 A.C.C. p. XIII.
- 4 — Freiburger, R.H., Killoran, P.J., Cordona, G.: Arthrography of the knee by double-contrast method. Am. J. Roentgenol. 97: 736-47.
- 5 — Ireland,
the
- 6 — Mc. Beath, A.A. Wirka H.W.; Positive contrast arthrography of the Clin. Orthop. 1972 88:70-5
- 7 — Nicholas, J.A.:
Am. 4: 647. 1973
- 8 — Noble, J., Erat, K.: In defence of the meniscus. J. Bone J. Surg. British Vol. 62-B No. 1 7-10.
- 9 — Saldıran. S.: Menisküs yaralanmalarında f arthrografinin karşılıklı değeriendirilmesi. Kitabı 1983.
- 10 — Şarlak, Ö., Gültekin, N., Çağlayan, R., Gür, E., Çift kontrast arthrografinin diz menisküs lezyonlarının tanısındaki yeri. 8. Milli Türk Ortopedi ve Travmatoloji Kongresi Kitabı. 1983